

Et usikkert 2023 bremser virksomhedernes investeringer

Virksomhederne træder ind i et nyt år præget af stor usikkerhed, hvilket vil lægge en dæmper på nye investeringer. Det gælder investeringer over en bred kam, hvor særligt SMV'erne er hårdt ramt på investeringslysten for fjerde år i træk. Virksomhederne forventer dog at fortsætte deres digitale investeringer som i årene under corona.

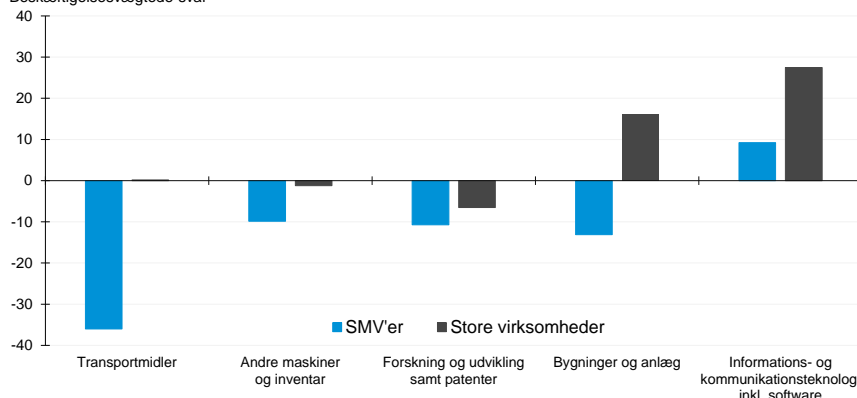
Virksomhederne træder på bremsen, når det gælder investeringer i 2023

Danske virksomheder træder ind i et 2023 indhyllet i mørke økonomiske skyer og en tåge af usikkerhed, hvor geopolitiske spændinger, høj men dog aftagende inflation, høje renter og en tilbagegang i øko-

Virksomhedernes investeringslyst falder over en bred kam

Andel af virksomheder, der forventer at investere mere fratrukket andelen af virksomheder der forventer at investere mindre i 2023 ift. sidste år fordelt på type, procentpoint

Beskæftigelsesvægtede svar

Anm.: Virksomheder, som svarer ved ikke på spørgsmålet eller angiver, at investeringstypen ikke er aktuel for virksomheden, er udeladt.
Kilde: DI's Virksomhedspanel, december 2022.

nomien ventes at komme til at præge året. På det bagtæppe er det derfor heller ikke overraskende, at mange virksomheder forventer at træde på bremsen, når det gælder investeringer i det nye år. Det viser en ny DI-rundspørge foretaget blandt 707 virksomheder.

Lavere investeringslyst over en bred kam...

Det er særligt inden for transportmidler, maskiner og inventar samt forskning og udvikling og patenter, at der er flere virksomheder, der forventer at reducere investeringerne frem for at øge dem i det nye år. Det flugter med DI's seneste prognose, som også forudser en reduktion i de private investeringer og i dansk økonomi generelt i slutningen af 2022 og ind i 2023 som følge af høje priser og et væsentligt højere renteniveau.¹ Der er dog fortsat en overvægt af store virksomheder, der forventer at øge investeringerne i bygninger og anlæg og investeringer i informations- og kommunikationsteknologi (inkl. software) står også højt på dagsordenen i mange virksomheder. Dermed ser virksomhederne ud til at fortsætte de store digitale fremskridt, der blev gennemført i årene under coronapandemien.

... hvor især SMV'erne ser negativt på deres investeringsplaner

Udviklingen i de private investeringer i 2023 er dog præget af ekstraordinær stor usikkerhed, og der er derfor ikke tale om en 1-til-1-sammenhæng mellem virksomhedernes investeringsforventninger og udviklingen i investeringerne. Virksomhedernes forventninger er dog en vigtig strømpil for, hvordan de private investeringer vil udvikle sig. For de små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er der en overvægt på ca. 4 procent, der regner med at investere *mindre* i 2023, end de gjorde sidste år.² Det er fjerde år i træk, at SMV'erne træder ind et nyt år med negative eller svagt positive investeringsforventninger. Blandt de store virksomheder med over 100 medarbejdere er der trods udsigten til en vending i økonomien fortsat en overvægt af erhvervsledere, der regner med at øge investeringerne frem for at reducere dem. Andelen er dog faldet til 15 procent, hvilket er det cirka halve af, hvad den var ved indgangen til 2022.

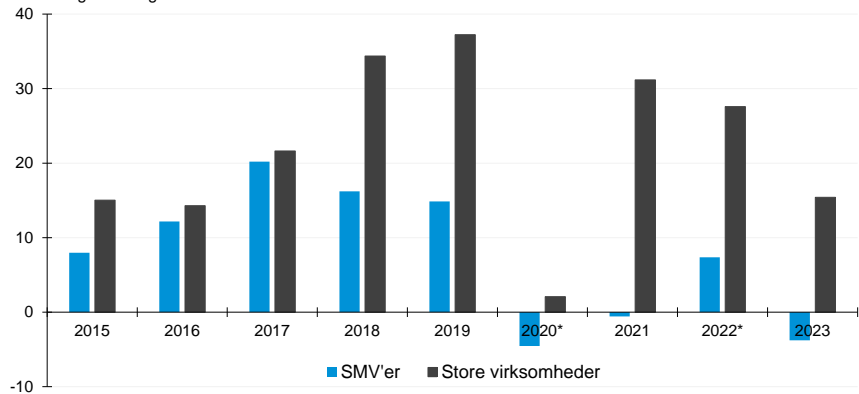
¹ Se DI's seneste økonomiske prognose (2022): *Nu vender økonomien.*

² Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) omfatter virksomheder med færre end 100 medarbejdere.

Særligt SMV'erne er ramt på investeringslysten for fjerde år i træk

Andel af virksomheder, der forventer at investere mere fratrukket andelen af virksomheder der forventer at investere mindre i et nyt år ift. året før, procentandel

Beskæftigelsesvægtede svar

Anm.: *Virksomhedernes investeringsforventninger for hhv. 2020 og 2022 i forhold til året før er målt i september 2020 og juni 2022, da de oprindelige svar i disse år blev indsamlet lige umiddelbart før coronakrisen ramte Danmark og krigen i Ukraine blev indledt. Kilde: DI's Virksomhedspanel.

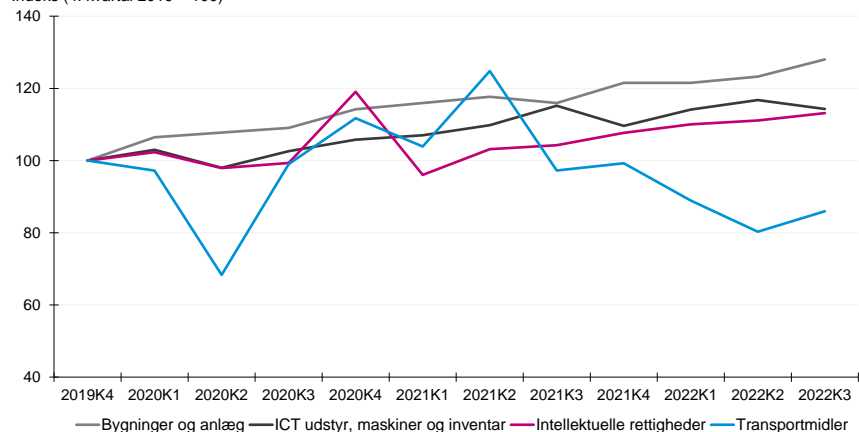
Virksomhedernes investeringer har klaret sig godt de seneste år

Virksomhedernes investeringsforventninger i det nye år skal ses i lyset af, at erhvervsinvesteringerne generelt har klaret sig godt i de seneste år. Udviklingen har dog været forskellig på tværs af de enkelte investeringstyper. Mens investeringer i ICT-udstyr, maskiner og inventar, intellektuelle rettigheder og i særdeleshed bygninger og anlæg er steget kraftigt, er transportinvesteringerne faldet og ligger i dag lavere end før coronapandemien. Med udsigt til tilbagegang i økonomien forventer mange især SMV'ere, at deres investeringer i transportmidler også i det nye år vil ligge underdrejet.

Bred fremgang i virksomhedernes investeringer i de seneste år

Udvikling i bruttoinvesteringer fordelt på type (kædede værdier), sæsonkorrigeret

Indeks (4. kvartal 2019 = 100)

Kilde: Danmarks Statistik (sidste observation er 3. kvartal 2022).

Usikkerhed er den klart største vækstbarriere i 2023

Usikkerhed er virksomhedernes største vækstbarriere i 2023

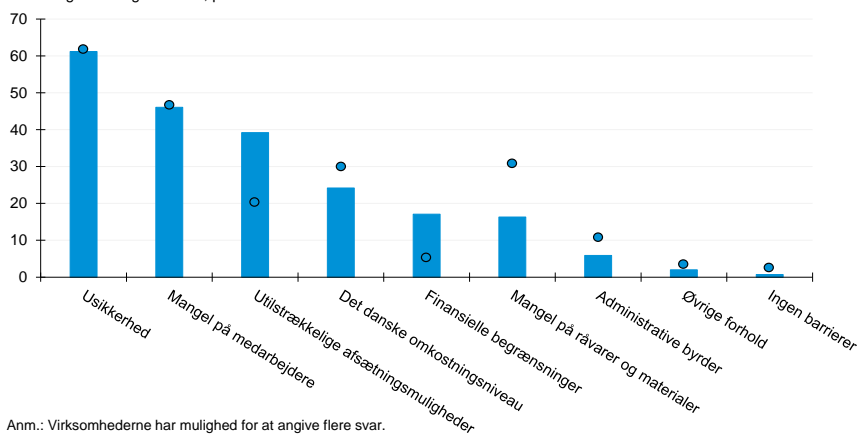
Det er afgørende, at investeringslysten opretholdes i store såvel som små virksomheder, da et højere investeringsniveau er nødvendigt for at øge produktivitetsvæksten og dermed velstanden i Danmark. Desværre peger mange virksomheder på forskellige forhold, der står i vejen for deres udviklingsmuligheder. Det gælder uanset virksomhedernes investeringsforventninger og om de er store eller små.

Blandt den gruppe af virksomheder, som forventer at reducere deres investeringer i 2023 i forhold til sidste år (omfatter ca. en fjerdedel af virksomhederne), står usikkerhed øverst på listen over vækstbarrierer. Seks ud af ti af disse virksomheder angiver denne kategori som deres største vækstbarriere, hvilket er på niveau med de mere investeringsoptimistiske virksomheder.³ Utilstrækkelige afsætningsmuligheder opleves som en større udfordring blandt de investeringspessimistiske virksomheder, mens mangel på råvarer og materialer omvendt fylder mere hos de virksomheder, som ser lysere på deres investeringsplaner. Finansielle begrænsninger opleves også oftere som en vækstbarriere blandt den gruppe af virksomheder, som forventer at reducere deres investeringer i det nye år.

Usikkerhed er virksomhedernes største vækstbarriere i 2023

Hvilke eksterne barrierer hæmmer din virksomheds udviklingsmuligheder i 2023? Virksomheder der forventer at investere mindre i 2023 ift. sidste år. Cirkler angiver svar fra øvrige virksomheder.

Beskæftigelsesvægtede svar, pct.

Anm.: Virksomhederne har mulighed for at angive flere svar.
Kilde: DI's Virksomhedspanel, december 2022.

Selvom det kan være svært at gøre noget ved den internationale usikkerhed, som vil præge økonomien i det nye år og længere frem, er det afgørende, at vi har et investeringsklima der gør det attraktivt for virksomhederne at investere. Det gælder både i forhold til regler,

³ Se DI-analysen (2022): *Usikkerhed er den helt store vækstbarriere i 2023*.

der kan sikre virksomhederne adgang til risikovillig kapital til at foretage investeringer i maskiner, transportmidler, IT-udstyr mv. på den korte bane. Men også at sikre nogle stabile og konkurrencedygtige investeringsvilkår, der kan bidrage til virksomhedernes investeringer i klima, digitalisering og FoU, som er nødvendige for at kunne komme i mål med den grønne omstilling på den længere bane.

Fakta om analysen

- Analysen er baseret på en DI-rundspørge, hvor 707 virksomheder har deltaget. Rundspørgen er foretaget i perioden fra den 6. december til den 15. december 2022.
- Virksomhederne i rundspørgen repræsenterer tilsammen cirka 81.000 lønmodtagere i Danmark.
- I figuren på side 6 dækker svarkategorierne over følgende svarmuligheder: Usikkerhed (bl.a. som følge af krigen i Ukraine, nedlukningerne i Kina, høj inflation og stigende renter), Utilstrækkelig adgang til kvalificerede medarbejdere, Utilstrækkelige afsætningsmuligheder, Det danske omkostningsniveau, Finansielle begrænsninger, Mangel på råvarer og materialer, Administrative byrder og dårligt samarbejde med det offentlige, Øvrige forhold, Ingen barrierer og Ved ikke (ikke vist i figuren).